ལོའིཟླ ཚེས ཕྱོགསབསྡུས ཇུསའགོདཔབསྟནའཛིནལྷགསྒྲོནརྩོམསྒྲིགཔ དཔལམཆོགཉིན་ཤས་བསྟུད་མར།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་་་་
གྲངས་མང་པོའི་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་ཡུལ་དུ་སྔར་བཞིན་་་་་
ཨར་སྐྲུན་གྱི་ཚ་རླབས་འཕྱུར་ཞིང་།འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་་་་་་་་
ལྡིར་སྒྲ་བར་མེད་དུ་གྲགས་པའི་ཀློང་དུ་ལས་མི་ཚོས་་་་་་་
དུས་ཚོད་སྐར་ཆ་ཙམ་ཡང་བརྩོན་ལེན་བྱས་ཏེ།ལས་་་་
གྲྭའི་མྱུར་ཚད་དང་སྤུས་ཚད་གཉིས་ཀར་འགན་ལེན་་་་་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་ཟ་ར་ལམ་གྱི་གཙང་སྒྲོལ་ཟམ་་་་་་
ཆེན་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་ཡུལ་དུ་ལས་གྲྭའི་་་་་་་་་
རླངས་འཁོར་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྐྱོད་པ་དང་ལས་་་་
མི་ཚོས་རང་འགན་ཕྲག་ཏུ་ཁུར་ནས་ལས་ཀ་ཧུར་ཐག་་་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
ཟ་ར་ལམ་གྱི་གཙང་སྒྲོལ་ཟམ་ཆེན་རྣམ་གྲངས་་་་
ཀྱི་ལམ་ཐག་རིང་ཚད་ལ་སྨི་1457ཡོད་པའི་ནང་གཙོ་་་་
བོ་སྨི་1366ཟིན་པའི་ཟམ་ཆེན་ཞིག་ཚུད་པ་དང་ད་་་་་་་
དུང་ཟ་ར་ལམ་སྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་སྨི་201དང་།གཙང་་་་་་
འགྲམ་ལམ་སྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་སྨི་340དེ་བཞིན་གསར་དུ་
བསྐྲུན་པའི་གནས་སྐབས་འགྲོ་ལམ་S508ཀྱི་སྨི་740
བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད།2026ལོའི་ཟླ་དང་
པོའི་བར་རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་་་་
རིན་ཐང་སྒོར་དུང་ཕྱུར་2.6ཟིན་པ་དང་ལེགས་སྒྲུབ་་་་་
བྱེད་ཚད་57.8%ཟིན་ཡོད།རྣམ་གྲངས་སྐྲུན་མཇུག་་་

འགྲིལ་རྗེས་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་གནོན་་་་་་་་་
ཤུགས་ཆུང་དུ་ཤུགས་ཆེན་ཕྱིན་ནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཐོན་་་་
ཁུངས་འཁོར་རྒྱུག་དང་ཐོན་ལས་མཐུན་སྦྱོར་ལ་སྐུལ་་་་་
འདེད་ཐེབས་ཏེ།ས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་་་་་་
རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྒུལ་ཤུགས་གསར་པར་
འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།
ཟ་ར་ལམ་གཙང་སྒྲོལ་ཟམ་ཆེན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་་
ལག་རྩལ་འགན་འཁུར་བ་ཐེན་ཡེ་ཡིས།2027ལོའི་་་་
ཟླ་2པར་རླངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པའི་སྤྱིའི་་་་་་་་་
དམིགས་ཚད་འགྲུབ་པར་བྱ་ཆེད།དགུན་ཁར་ཡང་་་་
ལས་མཚམས་བཞག་མེད།མིག་སྔར་ལས་མི་160
ལྷག་ཙམ་དང་སྒྲིག་ཆས་སྣ་ཚོགས་ཁག(ཆ་ཚང)22
བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད།གཞན་ཡང་།དགུན་དུས་་་་་་་་
ཨར་ལས་བྱེད་སྐབས་ཨར་འདམ་ལ་འཁྱགས་པ་ཐེབས་
སླ་བའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ།དྲོད་སྲུང་བདག་་་
སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་དེ་རྣམ་གྲངས་སྤུས་་་་་་་
འབོར་གཉིས་ལྡན་ངང་དུས་ཐོག་ཏུ་ལེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་་་
པར་འགན་ལེན་བྱས་པ་དང་།ལྷོ་ཁའི་སྐྱེ་ཁམས་ཤེས་
དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་འཛུགས་གཏོད་དང་གནས་འཕྲོད་་་་
ལས་འཚམ་གྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁུལ་འཕེལ་་་་་་་
རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད་་་་་་་་
ཅེས་བཤད།

ལྷོཁགྲོངཁྱེརགྱིསགཙོགནདརྣམགྲངསཚཚའུརའུརངངསྐྲུནཔལསདུསལདམའཛིནགྱིསལསགྲྭའིམྱུརཚདདངསྤུསཚདགཉིསཀརའགནལེནབྱསཔཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་རི་བོ་ཆེ་གྲོང་་་་་་་་
རྡལ་སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོར་སྐྱོད་སྐབས།ཕྲུ་གུ་ཚོ་རྩེད་འཇོར་་
རོལ་བ་དང་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མར་དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་པས་་་་་་་
ཁེངས།ད་ལོ་ཡུལ་མི་ཚོ་དགའ་སྤྲོ་རབ་ཏུ་འཁོལ་དོན་ནི་
ཁེ་སྤོགས་ལྗིད་ཏིག་ཏིག་ཡོད་པས་རེད།
“གྲོང་ཚོའི་སྒར་སའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་་་་་
ང་ཚོའི་ཁྱིམ་ལ་ཁེ་སྤོགས་རག་པ་མ་ཟད།ཕྲུ་གུ་ཡང་་་་་་་་་
གྲོང་ཚོར་ལས་ཀར་ཞུགས་ཡོད”ཅེས་ཡུལ་མི་པད་མ་་་་་་་་་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་རག་མ་ཐག་པའི་ཁེ་སྤོགས་རྩིས་རྒྱག་་་
ཞོར་དུ་འཛུམ་དམུལ་དམུལ་ངང་གསར་འགོད་པར་་་་་་་་་
བཤད། ཁོང་གི་བུ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་དཀར་དེ་སྔ་གྲོང་ཁྱེར་
དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།ད་ཆ“སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོའི་
རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་ཟ་ལས་སྒར་སར”ལོག་ནས་་་་་
ཞབས་ཞུ་མ་བྱས་པར་ཟླ་རེར་གླ་ཆ་སྒོར་5000ཡོད་པས།
ནང་མི་ཚང་མ་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་ཁར་འབབ་་་་་་་་

འཕར་ཡང་བྱུང་ཡོད།
པད་མ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་ཕན་པ་མང་པོ་་་་་་
ཐོབ་པའི་སྒར་ས་དེ་ནི་སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོའི་གྲོང་སྡོད་ལས་་་་་
དོན་རུ་ཁག་གིས་ཡུལ་མི་ཚོར་བཏོད་པའི་ཕྱུག་འགྱུར་་་་་་་
ལམ་བུ་གསར་པ་ཞིག་རེད།
སྔོན་ཆད་སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོ་ནི་ས་མཐོའི་གྲོང་ཚོ་མང་
པོ་དང་འདྲ་བར་སྔོ་ཞིང་དྭངས་བའི་རི་ཆུ་ཀླུང་གསུམ་་་་་་
ཡོད་རུང་འབབ་འཕར་ཐབས་ལམ་ཇི་ལྟར་གཏོད་དགོས་
མིན་ཤེས་ཀྱི་མེད།གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་་་་
ཞན་པ་དང་འབབ་འཕར་ཐབས་ལམ་དོག་པ་དེ་གྲོང་་་་་་་
སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་ལ་འཕྲད་པའི“རྙིང་ཆེ་དཀའ་་་་་་་་་
གསུམ”གྱི་གནད་དོན་དུ་གྱུར་ཡོད།
2025ལོའི་ཟླ་5པར།སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོར་བཅའ་་་་་་
སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་བརྟག་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས་་་
པ་དང་ཕྱོགས་མང་པོ་དང་མཐུན་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་གྲོང་་་་་་་་་་་

གསེབ་དར་རྒྱས་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འདྲེས་
ཀྱི་གོ་སྐབས་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གསུམ་པས་་་
སླར་ཡང་གཉེར་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་བཀུག་སྟེ་སྔར་ཡོད་ཀྱི“སྤྱང་་་་
ངེ་གྲོང་ཚོའི་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་ཟ་ལས་སྒར་་་་་་་་་་་
སའི”རྣམ་གྲངས་སླར་ཡང་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་འགོ་་་་་་་་་་་་་་
བཙུགས་ཤིང་།བྱེད་ཐབས་ཡག་པོ་སྤྱད་པར་བརྟེན་དེ་་་
གར་ཡུལ་སྐོར་བ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་ཡོང་བའི
“དྲ་ཐོག་མིང་ཅན”དུ་གྱུར་ཡོད།
རྣམ་གྲངས་སླར་ཡང་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་རིང་།
གྲོང་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་བསམ་ཕྱོགས་གསར་་་་་་་་
གཏོད་བྱས་ནས་དུད་ཚང་53གྱི་ཡུལ་མི་རྩྭ་རའི་ཐོན་་་་་་་་་
ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྐང་ནང་ཞུགས་པར་ཁྲིད་སྟོན་་་
བྱས་ཏེ་ཐོན་ཁུངས་རྒྱུ་ནོར་ལ་བསྒྱུར་པ་དང་ཡུལ་མི་རྐང་
མིར་བསྒྱུར་ཡོད།ཡུལ་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་མཉམ་དུ་་་་
གྲོས་བསྡུར་བྱས་པ་བརྒྱུད།ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི
“4411”ཁེ་སྤོགས་བགོ་བཤའ་རྒྱག་སྟངས་ཆ་ཚང་ཞིག་་་
ཆགས་པ་སྟེ།40%མ་རྐང་འཇོག་མཁན་དུད་ཚང་ལ་་་་་
བགོས་པ་དང་།40%གྲོང་ཚོ་ཡོངས་ཀྱི་ཡུལ་མི་555ལ་་་
བགོས་པ།10%དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་
རོགས་དངུལ་ལ་སྤྱད་པ།10%ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
ཁ་གསབ་དངུལ་ལ་བརྩིས་པ་བཅས་རེད།
དངུལ་ཚང་མ་ཡོངས་བསྒྲགས་ངང་སྤྱོད་ཆེད།
ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་གྲོང་ཚོར་རམ་འདེགས་ཀྱིས་མི་་་་་་་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་།ཏང་ཡོན་གྱི་་་
འཐུས་མི།མང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་བཅས་ལས་གྲུབ་་་་་་་་
པའི་མཉམ་སྡེབ་མ་དངུལ་གྱི་དོ་དམ་ལས་འཛིན་ལྷན་་་་་་་
ཚོགས་བཙུགས་པ་རེད།
ལམ་སྲོལ་ལེགས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་།ཐོན་ལས་དར་་
བ། གྲོང་མི་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པ་བཅས་བྱུང་ཞིང་།2025
ལོར་སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡོང་་་
འབབ་བསྡོམས་འབོར་སྒོར་ཁྲི་30ལས་བརྒལ་བ་དང་་་་་་་
ཡུལ་མི་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཡོང་་་་་་་་་་་
འབབ་སྒོར་ཁྲི་2.35ཟིན་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་10%
འཕར་ཡོད།དེ་ཐོག་ནས་དེ་སྔ་སྐད་གྲགས་མེད་པའི་་་་་་་
གྲོང་ཚོ་ཆུང་ཆུང་དེས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་སྤྱད་དེ་བློ་་་་་
ཡིད་ཚིམ་པའི“ཕྱུག་འགྱུར་གྱི་རྒྱུགས་ལན”ཞིག་ཕུལ་བ་་་
མཚོན་ཡོད།

བོད་ཤར་རི་གྲོང་དུ་ཁེ་སྤོགས་བགོས་པའི་གཏམ་རྒྱུད། ——སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོའི“4411”བྱ་ཐབས་ལས་ཡུལ་མིར་ཁེ་སྤོགས་མང་པོ་རག་པ།

འདི་ནི་ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་གི“སྤྱང་ངེ་གྲོང་ཚོའི་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་ཟ་ལས་སྒར་སའི”དབྱར་་་་་་་དུས་ཀྱི་ལས་གཉེར་རྣམ་པ་ཡིན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་་་་
ཚུལ་འབྱོར་གསལ།སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་གི་སློབ་མའི་་་
འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་ཏན་་་་་
ཏིག་བཏང་ནས་ཁོང་ཚོའི་རང་སྲུང་གི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་་་་་་་
གཏོང་ཆེད།ཉེ་དུས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྙེ་མོ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་་
ཅུས་འགྲིམ་འགྲུལ་དོ་དམ་རུ་ཆེན་གྱིས་མི་དམངས་་་་་་་་་
ཉེན་རྟོག་པ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་ཁོངས་གཏོགས་་་་་་
ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་མང་པོར་བསྐྱོད་དེ“འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་་
འཇགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སློབ་གྲྭར་སྤེལ”ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་་
གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་དྲིལ་
བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་བ་རེད།
གཅིག་སྡུད་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་རིང་།མི་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་ཉེན་རྟོག་པས་སློབ་མ་དང་ངོ་ཐུག་གདོང་་་་་་་་་
འཕྲད་ཀྱིས་སྤེལ་རེས་བྱས་ནས“བདེ་འཇགས་ངང་རྒྱ་་་
ལམ་འཕྲེད་བཅད་ཇི་ལྟར་གཏོང་དགོས་པ”དང
“རླངས་འཁོར་ནང་སྡོད་སྐབས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་་་་་་་་་་་
དགོས་རིགས”སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་་་་་་་་
ཁྲིད་སྟོན་རང་བཞིན་གྱི་ལན་བརྒྱབ་པ་དང་།ཕྲུ་གུ་་་་་་་
ཚོས་རང་འགུལ་ངང་བསམ་གཞིགས་དང་ལན་ཧུར་་་་་་

ཐག་རྒྱག་རྒྱུར་ལྕག་སྐུལ་བྱས་ཏེ།ཁོང་ཚོས་སྤྲོ་སྣང་གི་་་
ཁོར་ཡུག་ཁྲོད་ནས་འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གཞི་
རྩའི་ཚད་གཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཡོད།
སློབ་ཁྲིད་བྱེད་རིང་།མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་་་་་་་་
པས་PPTཡི་སློབ་ཆས་སྤྱད་དེ་བྱིས་པའི་འགྲིམ་་་་་་་་་་་་
འགྲུལ་ལས་འཛོལ་གྱི་གནོད་འཚེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་་་་་་
ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱ་ལམ་ཐོག་རྒྱུག་ཤར་གློད་པ་དང་།
རྒྱ་ལམ་འཕྲེད་བཅད་གཏོང་བ།ཞིང་སྤྱོད་འཁོར་་་་་་
གསུམ་སྦག་སྦག་ནང་སྡོད་པ།སློབ་འཁོར་ནང་སློབ་་
མ་ཚད་བརྒལ་ངང་བླུགས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་་
ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེན་་
ལ་དབྱེ་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཡོད།ལས་འཛོལ་་་་་་་་་་
དངོས་ཀྱི་བརྙན་པར་དཔྱད་གཞིར་བྱས་ཏེ་སློབ་མ་་་་་
ཚོས་གལ་སྲིད་འགྲིམ་འགྲུལ་སྒྲིག་སྲོལ་ལ་བརྩི་སྲུང་མ་
ཞུས་ཚེ་ཐོན་སྲིད་པའི་མཇུག་འབྲས་ཐད་ཀར་ཚོར་དུ་
བཅུག་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་ཉེན་ཁ་དབྱེ་འབྱེད་དང་
དོགས་ཟོན་ནུས་པ་ཆེ་རུ་ཏན་ཏིག་ཀྱང་བཏང་ཡོད་་་་
པ་རེད།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྙེ་མོ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་འགྲིམ་འགྲུལ་དོ་དམ་རུ་ཆེན་གྱིས།

འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ནག་ཆུ་ནས་གློག་་་་་་
འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་སོག་་
རྫོང་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གློག་དྲ་སོག་རྫོང་གློག་གཏོང་ཀུང་སིས་་
ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྣེ་ཁྲིད་དུ་བྱས་ཏེ་ཏང་ཡོན་ཞབས་ཞུ་་
རུ་ཁག་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་་་
ཆུང་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་ནས།“ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གློག་སྤྱོད་་་་་་་་
ཞིབ་བཤེར་བྱེད།ང་ནས་འགོ་བཙུགས་གློག་ལ་གྲོན་་་་་་་་

ཆུང་བགྱིས”ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བདེ་་
འཇགས་གློག་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོག་འགྲེལ་དང་སློབ་གྲྭར་གློག་་་་་་་་
སྤྱོད་པའི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆེད་དོན་་་་་་་
གྲལ་བཤེར་བྱས་ཏེ་སློབ་གྲྭར་བདེ་འཇགས་ངང་གློག་་་་་་་་
སྤྱོད་པའི་ཐད་ལ་འགན་ལེན་བྱས་པ་རེད།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།སྟོད་ཀོར་དམར་པོ་གྱོན་པའི་་་་་
ཏང་ཡོན་ཞབས་ཞུ་རུ་ཁག་གིས་སློབ་གྲྭའི་འཚོ་བ་དངོས་་

དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་གོ་བདེ་ཤེས་སླའི་སྐད་ཆའི་ཐོག་་
ནས་དགེ་སློབ་དང་།དེ་བཞིན་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁོ་སྒྲུབ་་
མི་སྣ་དང་བདེ་སྲུང་མི་སྣར་བདེ་འཇགས་ངང་གློག་སྤྱོད་་
པའི་རྒྱུན་ཤེས་དང་གློག་གྲོན་ཆུང་བྱེད་སྟངས།དེ་་་་་་་་་་་་
བཞིན་འཕྲལ་བསྟུན་ཐག་གཅོད་བྱ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ནང་
དོན་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་དང་།དེ་དང་དུས་་་་་་་་་་་་་་
མཚུངས་ཡིག་རིས་གཉིས་ལྡན་གྱི“གློག་ཤུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་་
ཀུན་བཏུས”ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ལག་དེབ་དགེ་སློབ་ལ་སྤྲད་་
པས། ཚང་མའི་བདེ་འཇགས་ངང་གློག་སྤྱོད་པ་དང་་་་་་་་
ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ངང་གློག་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་་་
སྔར་བས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད།

རྒྱལ་ཁབ་གློག་དྲ་སོག་རྫོང་གློག་གཏོང་ཀུང་སིས་སློབ་གྲྭར་བདེ་འཇགས་གློག་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པ།

《ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད》ལས་འབུལ་རྟེན་ཐབས་ཀྱིས་བླངས་པའི་སྐོར་གྱི་་་་་་
དུམ་བུ་འདི་ནི《ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད》ཧྲིལ་པོ་ནས་བཤད་ན་གོང་མཐུད་འོག་་་་་་
འདྲེན་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཡོད་ཅིང་།མི་སྣའི་རྣམ་པ་དང་གཏམ་གླེང་སོགས་ཕུན་་་་་
སུམ་ཚོགས་པ།སྒྱུར་རྩལ་ཐད་ནས་བཤད་ན་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་སྒྱུར་ཐབས་་་་་་
ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་བརྗོད་དོན་མ་ཡིག་དང་མཐུན་ཞིང་།རྗོད་བྱེད་ཚིག་སྦྱོར་་
སྙན་ཆ་དོད་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པ།མ་ཡིག་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཉམས་་་་་་་་
འབུར་དུ་ཐོན་པ་སོགས་ཁྱད་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྡན།འབུལ་རྟེན་་་་་་་་་་
ཐབས་ཀྱིས་བླངས་པའི་སྐོར་དུམ་བུ་འདིར་སྒྱུར་ཐབས་གང་དང་གང་སྤྱད་པས་་་
འགྱུར་ལེགས་པོ་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་གཤམ་དུ་རེ་རེ་བཞིན་གླེང་བ་ལ།
གཅིགམ་ཡིག་ཁྲོད་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་རིག་གནས་ལ་གོ་བ་འདྲ་ཆགས་་་་་
ཡོང་ཕྱིར་དོན་སྒྱུར་བཀོལ་བའི་ཁྱད་ཆོས།
མི་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་ས་ཁམས་དང་ཡུལ་ཁམས་དབང་གིས་དུས་་་་་་
རྒྱུན་བཟའ་སྤྱོད་སྡོད་གསུམ་བྱེད་པའི་སྐབས་རང་སོ་སོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་་
འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་རེ་ཆགས་ཡོད།ཡིག་སྒྱུར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བསྒྱུར་་་་་་་་
བྱའི་མ་ཡིག་གི་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས།
རྩོམ་ཉམས།ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་སོགས་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཤེས་རྟོགས་
བྱེད་དགོས།དེ་ཡང་།འབུལ་རྟེན་ཐབས་ཀྱིས་བླངས་པའི་སྐོར་གྱི་དུམ་བུ་་་་་་་་་་
འདིར་མཚོན་ན་བོད་མིའི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་་་་་་་་
དགོས་པའི་དབང་གིས་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་དོན་སྒྱུར་བྱས་པ་དེ་གནད་ལ་་་་་་
འཁེལ་པོ་བྱུང་ཡོད་དེ་དཔེར་ན།
①众人道：“今日些一会，应非偶然。须请保正哥哥正

面而坐”ཞེས་པ་དེ།
ཚང་མས།“དེ་རིང་གི་འཇལ་འཛོམས་འདི་ནི་སྟེས་དབང་དུ་བྱུང་བ་ཅིག་་
གཏན་ནས་མིན་པས་ཨ་ཇོ་རྒན་པོ་ཁྱེད་གྲལ་འགོར་བཞུག་རོགས”ཞེས་བཤད།
ཅེས་དང་གཞན་ཡང་།
②“比得芥菜子大小的官职，直得恁地呈能。”ཞེས་པ་དེ།
དཔོན་གནས་འབྲུ་རྡོག་གཅིག་ལ་ཤུགས་ངོམ་འབོ་གང་བྱེད་རིན་ཅི་ཡོད།
ཅེས་དང་།ད་དུང་།
③没半碗饭时，只见远远地一个汉子，挑着一副担桶，

唱上岗子来。ཞེས་པ་དེ།
དེ་ནས་ཇ་ཕོར་ཕྱེད་ཙམ་འཐུང་བའི་ཡུན་ལས་མ་སོང་བར་ཐག་རིང་ནས་་་་
སྐྱེས་པ་གཅིག་གིས་ཟོམ་གཉིས་ཕྲག་ཏུ་བརྒྱབ་སྟེ་……ཞེས།

དེ་དག་ལས་དཔེར་བརྗོད①②③གྱི“正面而坐”“芥菜子”“半
碗饭”ཞེས་པ་དེ་དག་བོད་ཡིག་ཏུ་ཐད་ཀར་“ཁ་སྤྲོད་དུ་བཞུགས”ཞེས་པ་་་་་་་་་་
དང་།“སྐེ་ཚེའི་འབྲུ” “ཟ་མ་ཕོར་ཕྱེད་ཀྱི་ཡུན”སོགས་སུ་བསྒྱུར་ན་བརྗོད་་་་་་་་
དོན་གསལ་པོ་སྟོན་མི་ཐུབ་པའི་ཁར་སྐད་ཆའི་ཁྱད་ཆོས་ཉམས་ངེས་པས།སྒྱུར་་
པ་པོས་མ་ཡིག་གི་ཚིག་ངོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནར་མ་བསྟུན་པར་བོད་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་་་་་་
ལུགས་ལྟར་གང་ལ་གང་བསྟུན་གྱིས“གྲལ་འགོ”དང“འབྲུ་རྡོག”“ཇ་ཕོར་་་་་་་་་་་་
ཕྱེད”ཅེས་བོད་སྐད་ཁྲོད་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚིག་དག་སྤྱད་པས་བརྗོད་པ་ཉམས་་་་
དོད་ཅིང་ཀློག་ཧ་ཅང་བདེ་ལ་བོད་རང་གི་བརྩམས་ཆོས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་་་་
ཞིག་འཆར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
གཉིས།མ་ཡིག་གི་རྩོམ་ཉམས་འདོན་ཕྱིར་ཐད་སྒྱུར་བདམས་ལེགས་་
བྱུང་བ།

བརྩམས་སྒྲུང་ཞིག་གི་རྩོམ་ཉམས་ནི་རྩོམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་་་་་
གནས་པའི་རྩོམ་པ་པོའི་བསམ་བློའི་ཁྱེར་བཟོའམ་ཉམས་འགྱུར་ཞིག་དང་།
དུས་རབས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡང་མཚོན་པས་ཐད་ཀར་སྒྱུར་བ་ནི་མ་ཡིག་གི་རིན་་་་་
ཐང་ཐད་ཀར་མངོན་ཐུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཅིག་ཡིན།འབུལ་རྟེན་ཐབས་་་་་་་་་
ཀྱིས་བླངས་པའི་སྐོར་གྱི་དུམ་བུ་འདི་དཔེར་བྱས་པའི་ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད་ཧྲིལ་་
པོར་ཡང་ཡིག་སྒྱུར་མཁན་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐད་སྒྱུར་སྤྱད་པའི་དགོས་་་་་་་་་་
པའང་དེར་ཐུག་འདུག་པས་གཤམ་དུ་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ནས་བཤད་པ་་་་
ལ།

དཔེར་ན།
①赤日炎炎似火烧，野田禾稻半枯焦。农夫心内如汤
煮，公子王孙把扇摇。

ཉི་མ་མེ་ལྟར་ཚ་བ་ཡིས།སྔོ་ལྗང་ལོ་ཏོག་འཚིག་ནས་བསྐམས།ཞིང་པའི་་་་
སེམས་ནི་ཆུ་ལྟར་འཁོལ།སྲས་དང་རྒྱལ་པོས་རླུང་གཡབ་གཡོབ།ཅེས་པ།
གོང་གི་དཔེར་བརྗོད་འདིའི་ཚིག་བཅད་དུམ་བུ་འདི་ནི་མ་ཡིག་གི་རྣམ་པ་་་་
དང་ནང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་མཚུངས་པ་སྟེ་མ་ཡིག་གི་ཚིག་རྐང་རེ་རེའི་འབྲུ་་་་
དོན་བུ་ཡིག་ཏུ་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད་པ་དང་།ནང་དོན་ཐད་མ་ཡིག་གི་དཔོན་་་་
རིགས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྲོས་ལོངས་སྤྱོད་དང་མི་སེར་གྱིས་ལྟོ་གོས་ཕྲན་བུའི་དོན་དུ་ཚ་བ་་་་

ཆེ་དུས་སུའང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཀ་མེད་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་་་་་་་
འགྱུར་ཡིག་ཏུ་ཇི་བཞིན་མཚོན་ཡོད་དོ།
གོང་གི་དཔེར་བརྗོད་དེ་དག་ནི་གཅིག་ནས་མ་ཡིག་གི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་་་་་་་་
མའི་རྩོམ་ཉམས་རང་སོར་གནས་ཐུབ་པ་དང་སྐབས་དེའི་དུས་རབས་ཀྱི་ཁྱད་་་་་་་
ཆོས།རྩོམ་པ་པོའི་རྩོམ་འབྲིའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་གསལ་པོར་མངོན་ཐུབ་པ་བྱུང་་་
ཡོད་པ་དང་།གཉིས་ནས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་འབྲིའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སློབ་སྤྱོང་བྱེད་་་་་
པ་དང་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཆའི་ཐུན་མོང་གི་ཆ་ཤས་རྟོགས་ཐུབ་པར་ཕན་་་་་
པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
གསུམ། མ་ཡིག་གི་གོ་བ་འདྲོང་པོ་ཡོང་ཕྱིར་སྒྲ་དོན་འདྲེས་སྒྱུར་་་་་་་་་་
བཀོལ་བའི་ཁྱད་ཆོས།
སྤྱིར་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ས་མིང་དང་ཡུལ་མིང་།མིའི་མིང་སོགས་་་་
སྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་ཚེ་འགྱུར་མའི་སྤུས་་་་་་
ཚད་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པ་ཐེབས་ངེས་པས།མ་ཡིག་ཁྲོད་ཀྱི་རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་་་་་
མང་པོ་ཞིག་སྒྱུར་སྐབས་ཐད་སྒྱུར་དྲགས་ན་གོ་བ་ལེན་དཀའ་བ་དང་དོན་སྒྱུར་་་་་
ཐལ་ན་གོ་བ་ལོག་པར་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བས།ཡིག་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་་་་
རང་སོར་བཞག་པ་དང་ཁྱད་ཆོས་དོན་སྒྱུར་བྱས་པས་མི་དང་ས་ཆ་སོགས་ཀྱི་་་་་་་་
མིང་ཇི་བཞིན་ཐོན་པའི་ཐོག་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་གསོན་་་་་
ཉམས་དོད་པོས་མཚོན་ཡོད་པ་ནི་གཤམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་ལས་མཐོང་ཐུབ་་་་
སྟེ།
མིའི་མིང་བསྒྱུར་བ་ལ་དཔེར་ན།
①青面兽杨志、白日鼠白胜、智多星吴用、入云龙公孙

胜ཞེས་པ་དེ་དག་ནི།གཅན་གཟན་གདོང་ནག་ཡང་ཀྲི་དང་།ཉིན་མོའི་བྱི་བ་་་
པེ་ཧྲེང་།ཤེས་རབ་ཐོགས་མེད་ཝུ་ཡུང་།སྤྲིན་བཞོན་གཡུ་འབྲུག་ཀུང་སུན་ཧྲེང་
སོགས་སུ་བསྒྱུར་བས་མ་ཡིག་ཁྲོད་ཀྱི་མི་སྣ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འབུར་དུ་ཐོན་་་་
ཐུབ་པའི་ཁར་མིང་ངེས་བདེ་པོ་བྱུང་ཡོད།
གཞན་ཡང་ས་མིང་བསྒྱུར་བ་དཔེར་ན།
②北京大名府；石碣村ཞེས་པ།པེ་ཅིང་ཏ་མིང་ཧྥུའི་སྲིད་གཞུང་།
ཧྲི་ཅེ་གྲོང་ཚོ།ཞེས་དང་།

གོ་གནས་ཀྱི་མིང་བསྒྱུར་བ་ལ་དཔེར་ན།
③梁中书；谢都管；杨志提辖；ཞེས་པ་དེ་དག་ནི། སྤྱི་ཁྱབ་པ་་་་
ལེང་།ནང་གཉེར་ཤད།བདེ་སྲུང་འགོ་དཔོན་ཡང་ཀྲི་ཞེས་པ་སོགས་སྒྲ་དོན་་་་་་
འདྲེས་མར་བསྒྱུར་བས་ངག་ནས་བརྗོད་བདེ་བའི་ཐོག་གོ་སླ་བའི་དགེ་མཚན་་་་་་་
ཐོན་པ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་མའི་ཐབས་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཀོལ་ཡོད་དོ།
བཞི།བུ་ཡིག་ལ་ཁ་སྐད་ཀྱི་སྐད་གཤིས་བཀོལ་ལེགས་པོ་བྱུང་བ།
ཚ་གདུང་འཇོམས་པར་བྱས་ན་ཅི་མ་རུང་།ཞེས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚིགས་་་་་་་་
བཅད་དེ་དཔེ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྱུར་ཅིང་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་་་་་་
པའི་ཐོག་མ་ཡིག་གི“祝融”དང“阳侯”ཞེས་པ་དེ་རྒྱའི་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཤོད་
རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཆུ་ལྷ་དང་མེ་ལྷ་ཞིག་ཡིན།འོན་ཀྱང་བོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤོད་སྲོལ་་་
མེད་པས་ཐད་ཀར་ཀྲུའུ་རུང་དང་ཡང་ཧོ་ཞེས་བསྒྱུར་ན་རིག་གནས་དེའི་རྒྱབ་་་་་་
ལྗོངས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ངེས་ཅན་ཞིག་མེད་ན།རྟོགས་མི་ཐུབ་པས་ཆེད་དུ་ཁག་སོ་
སོར་ཀྲུའུ་རུང་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་ལྷ་ཡང་ཧོ་ཞེས་སྣོན་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ་ཚིག་གི་སྙན་ཆ་མ་་
ཉམས་པའི་ཐོག་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཡོད།
གོང་སྨོས་ཀྱི་འབུལ་རྟེན་ཐབས་ཀྱིས་བླངས་པའི་སྐོར་གྱི་དུམ་བུ་དེ་ཙམ་མ་་་་
ཡིན་པར《ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད》ཀྱི་ལེའུ་རེ་རེ་དང་ཤོག་ངོས་རེ་རེའི་ནང་དུ་དེ་་་་
དང་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་མིང་མཛོད་་་་་་་
ཆེན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ནང་དོན་དང་།རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐད་གཞུང་ལས་
གསུངས་པའི་མ་ཡིག་དང་མཐུན་ཅིང་།བོད་མི་རང་གི་གོ་བདེ་བར་བྱུང་ཡོད།
དེ་ཡང་དོན་སྒྱུར་དང་ཐད་སྒྱུར།སྣོན་འཕྲི་བསྣོར་སོགས་གང་བདེར་སྤྱད་པས་་་
བོད་མིའི་སྐད་ཆའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐུན་ཅིང་།ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་དང་་་་་་་
ཡང་མཐུན་པ་སོགས་སྒྱུར་རྩལ་གྱིས་ཡིད་བརྟན་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་པར་བྱས་་་
ཡོད།《ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད》བོད་འགྱུར་མ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་རྩོམ་སྤུས་མ་འདི་་་་་་
འདྲ་དུས་ནམ་ཡང་འགྱུར་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་ཏེ།ཡིག་སྒྱུར་བྱ་བའི་འགན་ཁྲི་ལྕི་
མོ་ཕྲག་ཏུ་བླངས་ནས།དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པའི་ཡིག་སྒྱུར་གྱི་་་་་་་་་་
བསམ་གཞིག་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ངེས་སོ།།
（བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བསླབ་གཞི་རྩོམ་སྒྱུར་ལྟེ་གནས།བདེ་་་་་་་
སྐྱིད་དབང་མོ）

ལས་སྒོའི་བགྲོ་གླེང་།

《ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད》ལས་འབུལ་རྟེན་ཐབས་ཀྱིས་བླངས་པའི་སྐོར་གྱི་
བོད་འགྱུར་མའི་ཁྱད་ཆོས་རགས་ཙམ་གླེང་བ།